

การงดหรือลดค่าปรับ หรือ การขยายระยะเวลาทำการตามสัญญา

กฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง

- พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560
- ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560
- หนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) 0405.2/ว 52 ลงวันที่ 31 ม.ค. 62

ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560

มาตรา 102 การงดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือ
การขยายเวลาทำการตามสัญญา หรือข้อตกลง ให้อยู่
ในดุลพินิจของผู้มีอำนาจที่จะพิจารณาได้ตามจำนวน
วันที่มีเหตุเกิดขึ้นจริง เฉพาะในกรณี ดังต่อไปนี้

- (1) เหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของ
หน่วยงานของรัฐ
- (2) เหตุสุดวิสัย
- (3) เหตุเกิดจากพฤติการณ์อันหนึ่งอันใดที่คู่สัญญา
ไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย
- (4) เหตุอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
หลักเกณฑ์และวิธีการของงดหรือลดค่าปรับให้แก่
คู่สัญญา หรือการขยายเวลาทำการตามสัญญา หรือ
ข้อตกลง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

หนังสือเวียน

หนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) 0405.2/ว 52 ลงวันที่ 31 ม.ค. 62

เรื่อง ชอุมความเข้าใจเกี่ยวกับการงด หรือ
ลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือขยายเวลาทำการตาม
สัญญา หรือข้อตกลงตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 มาตรา
102 วรรคหนึ่ง (2)

ด้วยผู้ประกอบการที่ทำสัญญาหรือข้อตกลงกับ
หน่วยงานรัฐ ประสบปัญหาในการปฏิบัติงานตาม
สัญญาเนื่องจากเหตุกุกกักในพื้นทีหลายจังหวัด
และเพื่อเป็นการบรรเทาปัญหาให้แก่ผู้ประกอบการ
ดังนั้น คณะกรรมการวินิจฉัยจึงเห็นควรชอุมความ
เข้าใจเกี่ยวกับการงดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา
เพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติให้เป็นแนวทาง
เดียวกัน

ระเบียบ

ระเบียบกระทรวงการคลังฯ

ข้อ 182 การงดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือ
การขยายเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลง ที่เข้า
เงื่อนไขตามมาตรา 102 ที่ทำให้คู่สัญญาไม่สามารถส่ง
มอบสิ่งของหรืองานตามเงื่อนไข และกำหนดเวลาแห่ง
สัญญาได้ ให้หน่วยงานของรัฐระบุไว้ในสัญญาหรือข้อ
ตกลงกำหนดให้คู่สัญญาต้องแจ้งเหตุดังกล่าวให้
หน่วยงานของรัฐทราบภายใน 15 วัน นับถัดจากวันที่
เหตุนั้นได้สิ้นสุดลงหรือตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
หากมิได้แจ้งภายในเวลาที่กำหนด คู่สัญญาจะยกมา
กล่าวอ้างเพื่อของดหรือลดค่าปรับหรือขอขยายเวลา
ในภายหลังมิได้ เว้นแต่กรณี เหตุเกิดจากความผิด
หรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐซึ่งมีหลัก
ฐานชัดเจน หรือหน่วยงานของรัฐทราบดีอยู่แล้ว
ตั้งแต่ต้น

ข้อสังเกต

ความหมาย

- (1) การงดหรือลดค่าปรับ
 - ใช้ในกรณีที่สัญญาครบกำหนด และ
มีค่าปรับเกิดขึ้นแล้ว
- (2) การขยายเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลง
 - ใช้ในกรณีที่สัญญายังไม่ครบกำหนด และ
ยังไม่มีค่าปรับเกิดขึ้น

ข้อสังเกต

- (1) ผู้มีหน้าที่เสนองดหรือลดค่าปรับ หรือการขยาย
ระยะเวลาทำการตามสัญญา คือ คณะกรรมการ
ตรวจรับพัสดุเป็นผู้เสนอความเห็น ตามมาตรา 100
- (2) ผู้มีอำนาจอนุมัติการงดหรือลดค่าปรับ หรือ
ขยายระยะเวลาทำการตามสัญญา คือ หัวหน้า
หน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา 102

แนวทางปฏิบัติในการงดหรือลดค่าปรับ หรือ การขยายระยะเวลาทำการตามสัญญา

ตามหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ)
0405.2/ว 52 ลงวันที่ 31 ม.ค. 62

1

ปฏิบัติตามพ.ร.บ.การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560
มาตรา 102

ให้ปฏิบัติตาม ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง และ
การบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ข้อ 182

2

3

ให้พิจารณาเหตุสุดวิสัย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 8 มีสาระสำคัญว่า
คำว่า “เหตุสุดวิสัย” หมายความว่า เหตุใด ๆ อันจะเกิดขึ้นก็ดี จะให้ผลปฏิบัติก็ดี เป็นเหตุที่
ไม่อาจป้องกันได้แม้ทั้งบุคคลผู้ต้องประสบหรือใกล้จะต้องประสบเหตุนั้นจะได้จัดการ
ระมัดระวังตามสมควรอันพึงคาดหมายได้จากบุคคลในฐานะและภาวะเช่นนั้น

ดังนั้น แนวทางที่ต้องปฏิบัติเมื่อมีการงด ลดค่าปรับ ต้องดำเนินการ
แก้ไขสัญญาหรือข้อตกลง ตามพ.ร.บ.การจัดซื้อจัดจ้างฯ มาตรา 97
วรรค 3 และ 4 มีสาระสำคัญ ดังนี้

- การแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลงตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองจะต้อง
ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วย วิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
หากมีความจำเป็นต้องเพิ่มหรือลดวงเงิน หรือเพิ่มหรือลด ระยะเวลาส่ง
มอบหรือระยะเวลาในการทำงาน ให้ตกลงพร้อมกันไป
- ในกรณีที่มีการแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลงเพื่อเพิ่มวงเงิน เมื่อรวมวงเงิน
ตามสัญญาหรือข้อตกลงเดิม และวงเงินที่เพิ่มขึ้นใหม่แล้ว หากวงเงินรวม
ดังกล่าวมีผลทำให้ผู้มีอำนาจอนุมัติสั่งซื้อหรือสั่งจ้างเปลี่ยนแปลงไป
จะต้องดำเนินการให้ผู้มีอำนาจอนุมัติสั่งซื้อหรือสั่งจ้างตามวงเงินรวมดังกล่าว
เป็นผู้อนุมัติการแก้ไขสัญญา หรือข้อตกลงด้วย

